

Els meus premis – Thomas Bernhard

Només a Thomas Bernhard (1931-1989) se li podia acudir escriure un llibre sobre els premis literaris que havia obtingut i dedicar-lo a recordar els instants més infames dels actes de lliurament: els errors més estrepitosos, les confusions més humiliants, els oradors més impresentables. Bernhard no només reconeix que detesta les autoritats, sinó també els habitants de les ciutats a les quals ha de viatjar per rebre els premis, “on persones que es tornen cada vegada més estúpides vegeten fins al límit”.

Els meus premis, publicat per l'editorial mallorquina El Gall, rememora les circumstàncies en què Bernhard va rebre una desena de guardons (la majoria als anys seixanta) i inclou quatre discursos, entre ells el que va pronunciar quan va dimitir de l'Acadèmia de Llengua i Literatura. El to s'entendrà millor amb un exemple. El 1967, en el discurs d'agraïment del Premi Nacional Austríac, Thomas Bernhard va afirmar: “L'Estat és una estructura que està contínuament condemnada al fracàs, el poble una estructura condemnada ininterrompudament a la infàmia i a la debilitat mental.” A *Els meus premis* recorda que, abans que acabés de pronunciar el discurs, el ministre es va llançar sobre ell i li va deixar caure alguna paraulota incompreensible. Igualment admet que si va acceptar aquest premi va ser perquè en cas contrari l'haurien concedir a un “inútil que només provocarà desgràcies amb el seu producte i infestarà l'aire”.

Costa discernir fins a quin punt aquest narrador, dramaturg i poeta era conscient d'aquest posat de maniàtic rondinaire, fins a quin punt graduava el ridícul en les contínues referències al mal gust i a la insensatesa de tot i de tothom, fins a quin punt coquetejava quan es presentava com un autor neuròtic, fins a quin punt calculava l'ús de les figures retòriques que utilitzava quan es construïa a si mateix com a paròdia: “La ministra roncava, encara que molt suaument, roncava amb el ronc suau dels ministres, conegut al món sencer”

Escrit a començaments dels vuitanta i revisat de manera no definitiva poc abans de morir, *Els premis literaris* és el llibre d'un autor virtuós en l'expressió del malestar, que menysprea la humanitat, incloent-s'hi ell mateix, i en particular els ciutadans del seu país, Àustria: “No tenim res a dir, excepte que som miserables.”